

Ez ditzagun ito

Geure aztarna ekologikoak planetako
baliabideak agortzen ditu eta gizateria
garatzeko aukerak ere murrizten ditu.

**UTZI ZURE AZTARNA
POBREZIAREN AURKA**

Zurekin, bat gehiago

Irakaslearen fitxa - TUTORETZA

Helburu orokorra

1. Aurtengo kanpainari buruz gogoeta egitea, uzten dugun ekologi aztarnaz jabetzeko
2. Hobetzeko aukerak eskaintzea.

Helburu espezifikoak

1. Kontzeptuak argitzea
2. Tresna arrunten erabilpenak uzten denaz jabetzea.
3. Ohituraren bat aldatzea.

Denboralizazioa

- Eskolako saio bat.

Materialak

1. A jarduera: "Kontzeptua" testua irakurri. (Edo INTERNETen informazioa bilatu)
2. B jarduera: "Gogoeta"
 - 2.1. Bideo bat ikusi
 - 2.2. Talde txikitan gogoeta-eztabaida
 - 2.3. Eztabaida talde osoa bilduta

A jarduera: irakurketa (10 minutu)

Agirian irakurtzeko testua da hau. WIKIPEDIAtik hartutakoa bada ere beste web askotan aurki daiteke AZTARNA EKOLOGIKOA zer den.

Hona hemen este informazio gune batzuk irakurketa publikoa egin nahi ez bada, kontzeptu bilaketa egin nahi bada. Kontuan izan orduan, denbora gehiago beharko dela jarduera honetarako:

- Euskaraz(gaztelaniaz):
 - <http://www.aztarnaekologikoa.org/>
 - http://www4.gipuzkoa.net/MedioAmbiente/gipuzkoaingurumena/eu/secciones/observatorio/evaluacion/huella_ecologica.asp
 - https://euskadi.net/r49-4155/eu/contenidos/boletin_revista/ihitza36/eu_ihitza/enportada.html
 - http://www.ingurumena.ejgv.euskadi.net/r49-4155/eu/contenidos/boletin_revista/ihitza36/eu_ihitza/adjuntos/ihitza36.pdf
 - Gaztelaniaz/ingelesez: http://www.footprintnetwork.org/es/index.php/GFN/page/at_a_glance/

Aztarna ekologikoa (WIKIPEDIA)

Aztarna ekologikoak bizi-premiak betetzeko erabiltzen den azalera adierazten du. Beraz, aztarna ekologikoak munduko lurralde desberdinetan zenbateko azalera erabiltzen den jakiten laguntzen du.

Aztarna ekologikoak lurralde bateko populazioak bere kontsumo beharrak asetzeko, biztanle batek bizitzeko, etxebizitza batek bere funtzionamendurako... naturaren zenbateko azalera behar duen adierazten du. Kontsumo horren mugak ezagutzeko karga ahalmena ikusi behar da.

Karga ahalmena, kontsumitzen diren baliabideak ekoizteko eta sortzen diren hondakinak asimilatze-ko dagoen lehorreko eta itsasoko azalera biologikoki produktiboa da: basoak, larreak, laborantzak eta itsasoak. Karga ahalmenak eskualde batean, herri batean edo planeta osoan dauden basoen, laborantzen, larreen edo itsasoaren azaleretatik lor daitezkeen baliabide naturalak adierazten ditu.

Adibide bat jartzearen lurraren azalera produktiboa lurrean bizi diren biztanle guztien artean banatzen bada, pertsona bakoitzari 1,8 hektarea dagokio bere behar guztiak asetzeko, hots, 1,8 hektarea/pertsona, 2 futbol zelai pertsonako. (Datu hauek 2004koak dira urtero aldatu egiten baitira, jaiotza gehiago dagoelako eta lur produktiboa gutxiago)

Arazoa planetako populazio zati batek dagokion 1,8 hektarea horiek baino gehiago kontsumitzen di-tuenean dator, orduan ez baitago planeta nahikorik kontsumitu eta sortzen dena ekoizteko eta asi-milatze-ko. Lur bateko populazioaren aztarna ekologikoa bizi den lekuko lurraldearen karga ahalmena baino handiagoa bada, biztanle horiek defizit ekologikoa dutela esaten da. Defizit ekologikoa duten herrialdeek munduko beste herrialdeetako lur ekoizleak erabiltzen dituzte, eta horrek etorkizuneko be-launaldien baliabideak ustiatzen ditu

Kalkulua

Aztarna ekologikoa neurtzeko, bost kontzeptu hartzen dira kontuan:

1. Elikagaiak ekoizteko erabiltzen den laborantza lurren eremua
2. Elikagaiak lortzeko behar den itsasoko eremu emankorra
3. Animalientzak elikatzeko behar duten bazka eremua
4. Hirigintza, enpresa eta azpiegituretarako behar den lur eremua
5. Konsumo energetikoaren ondorioz sortutako CO2 isuriak xurgatzeko eta asimilatzeko behar den baso eremua.

C jarduera: EZTABAIDA (45 - 50 minutu)

- Ikusi bideo hau <https://www.youtube.com/watch?v=IYshXVAGgs>

Interneten toki bat baino gehiagotan dago. Bilatzeko izenburua idaztea besterik ez dago: "La Huella de Carmela"

Kontsumo urriko bonbilak	Domotika	Intsektizida
Ontzi-garbigailua	Hozkailua	Berogailua
Aire egokitua	Ordenagailua	Negutegia
Aire-gozagarria	Josteko makina	Posta elektronikoa
Internet bidezko erosketak	Telefona	Telebista
Bidalketak etxera	Arropa-garbigailua	MP3 irratia
Detergentea	Lixiba	Leungarria

- Hirunaka prestatzeko:
 - Hiperbolea da bideoen errekurso nagusia. Zer dago puztuta? Egin zerrendan azaltzen diren elementuen sailkapen bat gehien puztuta dagoenetik hasita
- Eztabaidarako gakoak:
 - Hirukote bakoitzak bere sailkapena aurkeztuko du.
 - Denen aurkezpenaren ondoren, beste hirukoteekin aldera dezakete zergatiak eskatuz edo/eta eztabaidatuz.
 - Zer dago zerrenda horretan beharrezkoa ez dena eta ezinbestekoa dena gaur egun?
 - Zer egin beharko da ezinbesteko horiek uzten duten aztarna ekologikoa txikiena izan dadin?
 - Ikastetxeak uzten duen aztarna ekologikoa txikiagotzeko proposamenen bat egingo al zenukete? Nori helaraziko zenukete? Nola?

